Provincie
Noord-Holland

Governancekader Asiel Noord-Holland

ASIEL

INHOUD

3 **Over dit document**

4 **1. Achtergrond**

5 **2. Algemene uitgangspunten regietafels**
5 2.1. Doel en reikwijdte regietafels
5 2.2. Getrapte governance
5 2.3. Financiering regietafels

7 **3. Provinciale regietafel (PRT)**
7 3.1. Voorzitter PRT
7 3.2. Leden PRT
8 3.3. Vergaderstramien en agendavorming
8 3.4. Ambtelijke organisatie

9 **4. Regionale regietafels (RRT)**
9 4.1. Doel/reikwijdte
9 4.2. Voorzitter RRT
9 4.3. Leden RRT
9 4.4. Vergaderstramien en agendavorming
10 4.5. Ambtelijke organisatie

11 **5. Goverance asielopvang (spreidingswet)**
11 5.1. Wettelijke verantwoordelijkheden en overzicht wetscyclus
11 5.2. Eerste jaar wetscyclus
12 5.3. Tweede jaar wetscyclus

13 **6. Governance huisvesting statushouders**
13 6.1. Directe verantwoordelijkheden
13 6.2. Rol regietafels
13 6.3. Opgave en monitoring

14 **7. Governance opvang Oekraïners**
14 7.1. Directe verantwoordelijkheden
14 7.2. Rol regietafels
14 7.3. Operationele coördinatie (RCVS)
14 7.4. Opgave en monitoring

Foto voorpagina: *Het provinciehuis te Haarlem verlicht in de kleuren van de Oekraïense vlag uit solidariteit met het land vlak na de Russische invasie, februari 2022. © OORgineel, Rogier Reker*

OVER DIT DOCUMENT

De Noord-Hollandse gemeenten werken aan het realiseren van voldoende opvang en huisvesting voor vluchtelingen in Noord-Holland. Ook het Rijk en de provincie Noord-Holland hebben hierin een rol.

In de voorbije jaren was sprake van een groot tekort aan opvangplaatsen voor asielzoekers en ontheemden, en werden de problemen in het huisvesten van statushouders acuter. Bestuurlijke afstemming op provinciaal en regionaal niveau over deze opgaven was hierbij noodzakelijk. Vanwege het crisiskarakter in de asielketen zijn overleggremia in Noord-Holland min of meer organisch ontstaan. Aansluiten bij bestaande structuren en pragmatisme waren daarbij gezien de acute situatie leidend.

Tegelijkertijd is nieuwe wetgeving, waaronder de spreidingswet, in werking getreden, en heeft de provincie de bestuurlijke afstemming op dit vlak door Berenschot laten evalueren. Daar kwam de wens uit voort meer eenduidigheid te creëren in de Noord-Hollandse governance-afspraken op dit vlak, en die vast te leggen in een gezamenlijk kader. Dit document is daarvan het resultaat.
De uitgangspunten in dit governancekader vormen geen harde richtlijnen, maar algemene principes, waarvan gemotiveerd kan worden afgeweken. Elke Noord-Hollandse regio kent immers zijn eigen context en dynamiek. Het zo veel mogelijk aansluiten bij bestaande structuren die effectief zijn gebleken blijft het vertrekpunt.

De commissaris van de Koning en gedeputeerde Esther Rommel bezoeken samen met burgemeester Van Kampen-Nouwen (Schagen) de noodopvanglocatie voor asielzoekers in Schagen Oost, 30 januari 2026. ***Foto:*** *Provincie Noord-Holland.*

1 ACHTERGROND

- Ten tijde van de hoge instroom van asielzoekers in 2015 werden de provinciale regietafels (PRT) ingesteld. De PRT's werden in opdracht van de minister en onder voorzitterschap van de commissaris van de Koning (cvdK) in de rol als rijksorgaan georganiseerd. Sinds 2022 is opnieuw sprake van een onhoudbare situatie in de asielketen. Acute maatregelen in de gehele keten waren ook in de jaren daarna nodig om tot verlichting te komen.
- In 2024 is de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (spreidingswet) in werking getreden, die een structurele oplossing moet bieden voor het tekort aan asielopvangplaatsen. Colleges van B&W hebben sindsdien een wettelijke taak asielopvangvoorzieningen mogelijk te maken. Ook de rol van de PRT's als gremium voor bestuurlijke afstemming op dit vlak is sindsdien wettelijk verankerd. Het interbestuurlijk toezicht op naleving van deze taak is belegd bij het Rijk.
- Sinds 1992 hebben colleges van B&W de wettelijke taak statushouders te huisvesten (Artikel 28 Huisvestingswet 2014). Het interbestuurlijk toezicht op naleving van deze taak is belegd bij Gedeputeerde Staten. De overgang van opvang naar huisvesting en integratie is een groot knelpunt. De krapte op de woningmarkt maakt het voor gemeenten steeds lastiger om statushouders tijdig te huisvesten. Dit bemoeilijkt het goed functioneren van het asielopvangstelsel.
- Als gevolg van de oorlog in Oekraïne vangt Nederland sinds 2022 Oekraïense ontheemden op, zowel bij particulieren als in gemeentelijke opvangvoorzieningen. Sinds de inwerkingtreding van de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne hebben colleges van B&W de inspanningsverplichting opvang voor ontheemden te realiseren, en is de PRT het gremium voor bestuurlijke afstemming op dit vlak (BAK Oekraïne 2024).

De barges aan de Gerrit Bolkade (Zaandam), sinds 2025 een van de grootste opvanglocaties voor asielzoekers in het land.
Foto: *Provincie Noord-Holland.*

2 ALGEMENE UITGANGSPUNTEN REGIETAFELS

2.1. Doel en reikwijdte regietafels

- In de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen 2024 (hierna: Flexagenda) is vastgelegd dat de provinciale regietafel (PRT) de regionale samenwerking binnen de provincie bevordert, en bestaande verbanden hiervoor zoveel mogelijk worden benut. Binnen die samenwerkingsverbanden maken gemeenten en het COA afspraken over de stabiele en flexibele opvangstrategie en (te realiseren) opvangfaciliteiten. Deze overleggremia leiden niet tot een wijziging in de formele verantwoordelijkheden van de bestuurlijke partners (Flexagenda p.9).
- Naast bestuurlijke afstemming over het realiseren van voldoende opvang van asielzoekers in het kader van de spreidingswet wordt aan de regietafels ook afgestemd over opvangopgave voor ontheemden uit Oekraïne en de huisvesting van statushouders. Deze opgaven zijn elk nauw met elkaar verweven, en dienen dus in onderlinge samenhang te worden beschouwd.
- Naast de realisatie van voldoende opvang en huisvesting raken daaraan verbonden onderwerpen op het terrein van onderwijs, zorg, participatie en arbeid ook de regietafels. Knelpunten op deze terreinen kunnen aan de regietafels worden gesignaleerd en geadresseerd aan het Rijk en/of andere gremia (Flexagenda p.9).

2.2. Getrapte governance

- In de migratieketen wordt de gemeentelijke indeling in provincies en veiligheidsregio's gebruikt. Noord-Holland kent vijf veiligheidsregio's (zie figuur 1).
- De Veiligheidsregio's als organisaties waren bij een aantal zaken binnen de migratieketen betrokken, maar in dit verband doelen we op de gemeentelijke samenwerkingsverbanden (hierna: regio's) die geografisch gelijk zijn aan het werkgebied van de veiligheidsregio's.
- In provincies met veel gemeenten kunnen regionale regietafels (RRT's) onder de PRT worden gevormd, waarin de colleges van B&W, Gedeputeerde Staten (GS) en het COA in kleiner verband afspraken maken over de realisatie van de opgaven/taakstellingen (Flexagenda p.9). Noord-Holland kent 44 gemeenten, en daarom zijn in opdracht van de cvdK onder de PRT vijf regionale regietafels (afgekort: RRT's of 'regiotafels') ingesteld.
- Daarvoor ontvangen de RRT's vanuit de van het Rijk ontvangen PRT-middelen een vergoeding (zie ook paragraaf 2.3).
- De regionale regietafels vervullen dezelfde rol als de PRT, maar aan de regiotafels wordt op een concreter niveau bestuurlijk afgestemd.
- Op regionaal niveau zijn ook de Regionale Coördinatiepunten Vluchtelingenspreiding (RCVS'en) belegd (zie ook hoofdstuk 7). Elke RRT is aan de PRT vertegenwoordigd met twee gemeentebestuurders: de voorzitter en vicevoorzitter van de RRT.

2.3. Financiering regietafels

- De provincie ontvangt incidentele rijksmiddelen vanuit de spreidingswet in het kader van de PRT. Na ontvangst worden deze middelen in afstemming met de PRT bestemd. In algemene zin worden deze aan de provincie verstrekte rijksmiddelen besteed aan de ondersteuning van de provinciale en regionale regietafels (bestuurlijke afstemming), en aan ondersteuning van gemeenten bij de realisatie van opvangfaciliteiten (uitvoering). De middelen bestemd voor de regionale regietafels zijn hoofdzakelijk bedoeld voor de bekostiging personele inzet van het RRT-secretariaat (regio-coördinator en secretariële ondersteuning).
- De regionale regietafels vormen belangrijke platformen van regionale bestuurlijke afstemming inzake opvang en asiel, maar hebben het te stellen zonder structurele financiering. Structurele en rechtstreekse rijksfinanciering van de regionale regietafels is echter nodig om continuïteit en professionele ondersteuning van de regietafels te waarborgen in het uitvoeren van deze structurele taken. Deze wens bepleiten wij bij het Rijk.

RRT Noord-Holland Noord

1. Alkmaar (Alkmaar e.o.)
2. Bergen (Alkmaar e.o.)
3. Castricum (Alkmaar e.o.)
4. Den Helder (Noordkop)
5. Dijk en Waard (Alkmaar e.o.)
6. Drechterland (Westfriesland)
7. Enkhuizen (Westfriesland)
8. Heiloo (Alkmaar e.o.)
9. Hollands Kroon (Noordkop)
10. Hoorn (Westfriesland)
11. Koggenland (Westfriesland)
12. Medemblik (Westfriesland)
13. Opmeer (Westfriesland)
14. Schagen (Noordkop)
15. Stede Broec (Westfriesland)
16. Texel (Noordkop)

RRT Amsterdam-Amstelland

1. Aalsmeer
2. Amstelveen
3. Amsterdam
4. Diemen
5. Ouder-Amstel
6. Uithoorn

RRT Gooi en Vechtstreek

1. Blaricum
2. Gooise Meren
3. Hilversum
4. Huizen
5. Laren NH.
6. Wijdemeren

RRT Zaanstreek-Waterland

1. Edam-Volendam
2. Landsmeer
3. Oostzaan
4. Purmerend
5. Waterland
6. Wormerland
7. Zaanstad

RRT Kennemerland

1. Beverwijk
2. Bloemendaal
3. Haarlem
4. Haarlemmermeer
5. Heemskerk
6. Heemstede
7. Uitgeest
8. Velsen
9. Zandvoort

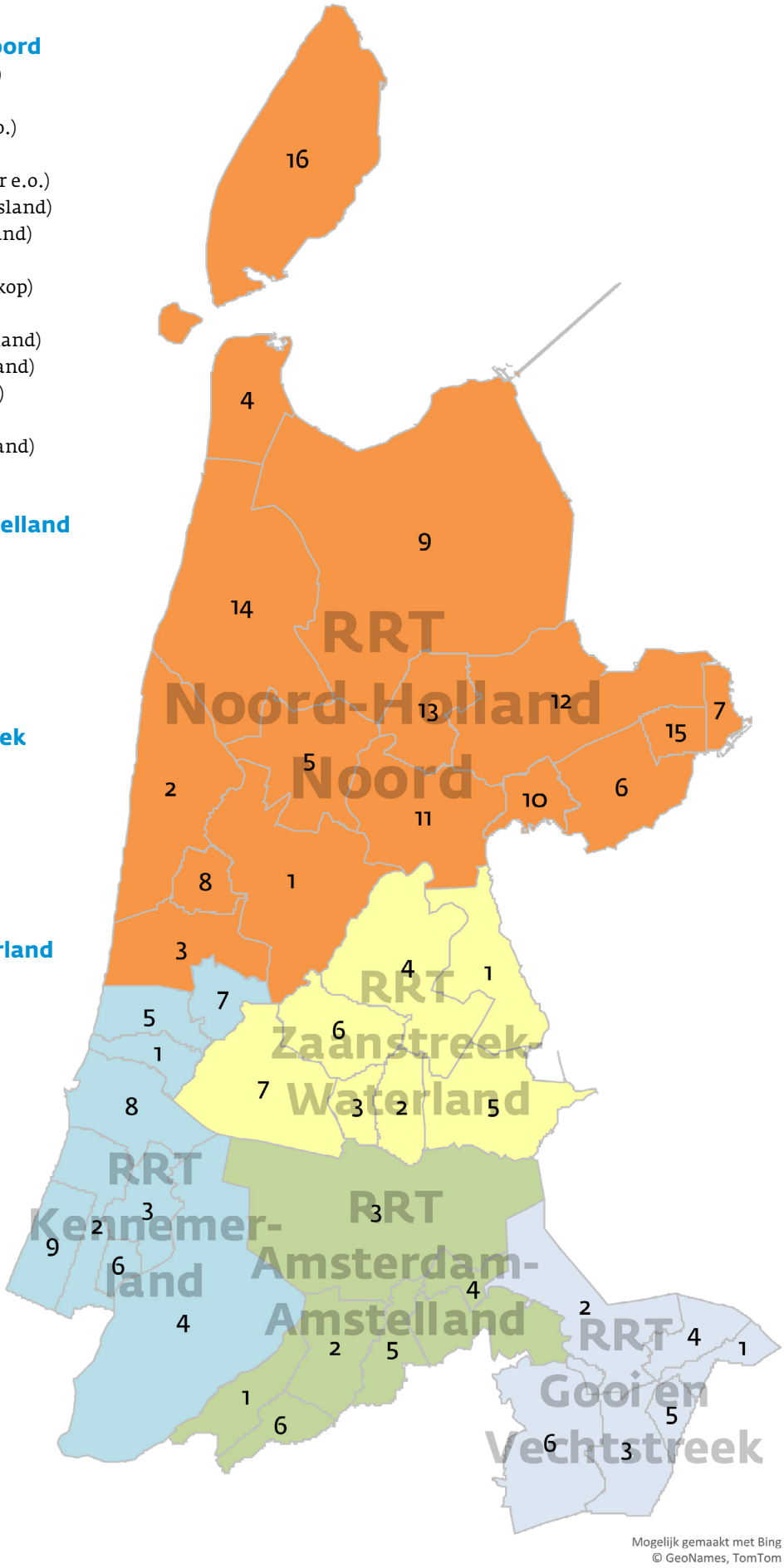

Figuur 1. *Regionale indeling gemeenten in Noord-Holland.*

3 PROVINCIALE REGIETAFEL (PRT)

3.1. Voorzitter PRT

- De PRT wordt voorgezeten door de cvdK vanuit zijn taken als rijksorgaan. Over deze taken legt de cvdK geen verantwoording af aan Provinciale Staten, maar direct aan de regering. De PRT is daarmee ook geen orgaan van de provincie (GS), maar een overleggremium tussen vertegenwoordigers van het Rijk en de regio.
- De rijksorgaan-rol van de cvdK is er primair om de samenwerking tussen rijksambtenaren (met name het COA) en decentrale besturen binnen de provincie te bevorderen (Artikel 182, lid 5 Provinciewet). Deze taken vervult de cvdK niet door middel van de uitoefening van specifieke wettelijke bevoegdheden, maar door middel van bestuurlijk overleg en gezaghebbend optreden. Desondanks is deze rol ook wettelijk geborgd in de spreidingswet. De bevoegdheid tot het nemen van besluiten ligt echter altijd bij de betrokken besturen zelf.
- Op verzoek kan de cvdK bemiddelen om processen te bespoedigen. In de ambtsinstructie van de cvdK's is het volgende opgenomen: 'De commissaris roept de overleggen, bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvang-voorzieningen met redelijke tussenpozen bijeen.' (Artikel 9a Ambtsinstructie commissaris van de Koning). De voorzitter wordt aan tafel ambtelijk ondersteund door het PRT-secretariaat (provincie).

3.2. Leden PRT

- Landelijk uitgangspunt is dat aan iedere PRT naast de cvdK als voorzitter (rijksorgaan) in ieder geval de volgende partijen zitting hebben: colleges van B&W, het COA en Gedeputeerde Staten (Flexagenda, p.9). Daarnaast kan elke PRT zelf bepalen wie nog verder zitting hebben (vast of op uitnodiging).
- In Noord-Holland is de afspraak dat onderstaande partijen bestuurlijk vertegenwoordigd zijn aan de PRT.

Vaste leden PRT:

- *Gemeenten* - Gemeenten in de vijf regio's worden in de regel aan de PRT in Noord-Holland vertegenwoordigd door de voorzitter en vicevoorzitter van de eigen Regionale Regietafel (RRT). Om voldoende regionale vertegenwoordiging te borgen aan de PRT, zorgt de (vice)voorzitter RRT voor vervanging door een ander RRT-lid indien hij/zij verhinderd is tijdens een PRT-vergadering. Gemeentebestuurders worden aan de PRT inhoudelijk ondersteund door de regio-coördinator asielzaken. Naast wethouders is deelname van burgemeesters aan de PRT wenselijk.
- *COA* - Namens het COA, dat op grond van de Wet COA verantwoordelijk is voor de opvang van asielzoekers, neemt de bestuursvoorzitter van het COA zitting in de PRT. De bestuursvoorzitter wordt aan tafel inhoudelijk ondersteund door zowel de COA-regiomanager als een bestuurlijk vastgoedregisseur.
- *Gedeputeerde Staten (agendalid)* - Namens het college van Gedeputeerde Staten (GS) nemen de gedeputeerden met de portefeuilles Wonen en Ruimte als agendalid deel aan de PRT. Zij vertegenwoordigen GS als geheel. Bij afwezigheid van gedeputeerden voert de voorzitter aan tafel tevens het woord namens GS.
- *Rijksoverheid* - Het Rijk is hoogambtelijk vertegenwoordigd aan de PRT. Deze hoogambtelijk vertegenwoordiger treedt namens de Rijksoverheid als geheel op aan de PRT. Strikt genomen is de vertegenwoordiger van het Rijk geen lid, maar toehoorder aan tafel. De hoogambtelijk vertegenwoordiger wordt aan tafel inhoudelijk ondersteund door de regionaal accounthouder Noord-Holland (ministerie van Justitie en Veiligheid).

3.3. Vergaderstramien en agendavorming

- De PRT komt in de regel eens per zes weken bijeen, tenzij de actualiteit vraagt om een hogere dan wel lagere vergaderfrequentie. De vergaderreeks wordt jaarlijks in het najaar vooruit gepland.
- De agenda en vergaderstukken worden uiterlijk een week voorafgaand aan de PRT namens de voorzitter rondgezonden, het conceptverslag in de twee weken na afloop van de vergadering. Het gespreksverslag geeft de hoofdlijnen van de bespreking aan tafel en een actielijst. Na vaststelling van het gespreksverslag door de PRT in de eerstvolgende vergadering, wordt het gespreksverslag geplaatst op www.noord-holland.nl/vluchtelingen.
- Alle PRT-leden kunnen onderwerpen gerelateerd aan de eerder genoemde opvang- en huisvestingsopgaven agenderen voor bespreking aan de PRT.
- De voorzitters van de RRT's delen de ontvangen PRT-vergaderstukken na ontvangst met de overige portefeuillehouders van hun RRT, en stemmen met hen af over de regionale inbreng aan de PRT.

3.4. Ambtelijke organisatie

- De PRT wordt ambtelijk georganiseerd door het PRT-secretariaat (provincie Noord-Holland), die valt onder de commissaris van de Koning.
- De inhoudelijke voorbereiding van de PRT-vergadering geschiedt in afstemming met de ambtelijke ondersteuning van de PRT-leden. De PRT in Noord-Holland kent een ambtelijke ondersteuningsgroep (hierna: Ambtelijke PRT), bestaande uit adviseurs van de cvdK (provincie), de regio-coördinatoren vanuit gemeenten, de regio-accounthouder (ministerie Jen) en bestuurlijk vastgoedregisseur(s) van het COA.
- De Ambtelijke PRT stelt gezamenlijk de PRT-agenda op, bereidt gezamenlijk de (bestuurlijke) PRT voor, en zet de aan de PRT gemaakte afspraken in gang. De Ambtelijke PRT komt regelmatig bijeen. Ook is regelmatig ambtelijke afstemming tussen PRT-secretariaat en individuele RRT-secretariaten (regio-coördinator) over regionale voortgang en ontwikkelingen.
- Vanuit het PRT-secretariaat wordt in elk geval zorg gedragen voor de volgende zaken:
  1. Faciliteren van effectief bestuurlijk en ambtelijk provinciaal overleg in het kader van het invullen van de provinciale opvang- en huisvestingsopgaven;
  2. Monitoren van de voortgang van de provinciale opvang- en huisvestingsopgaven en signaleren van knelpunten, en de PRT hierover geregeld informeren;
  3. Verbinding leggen tussen regio's en andere organisaties en domeinen, in het belang van het aanjagen van de diverse opvang- en huisvestingsopgaven;
  4. Doorgeleiden van informatie vanuit het Rijk en de provincie aan RRT's;
  5. Inhoudelijk ondersteunen/adviseren van de commissaris van de Koning in zijn rijkstaken omtrent asielzaken.

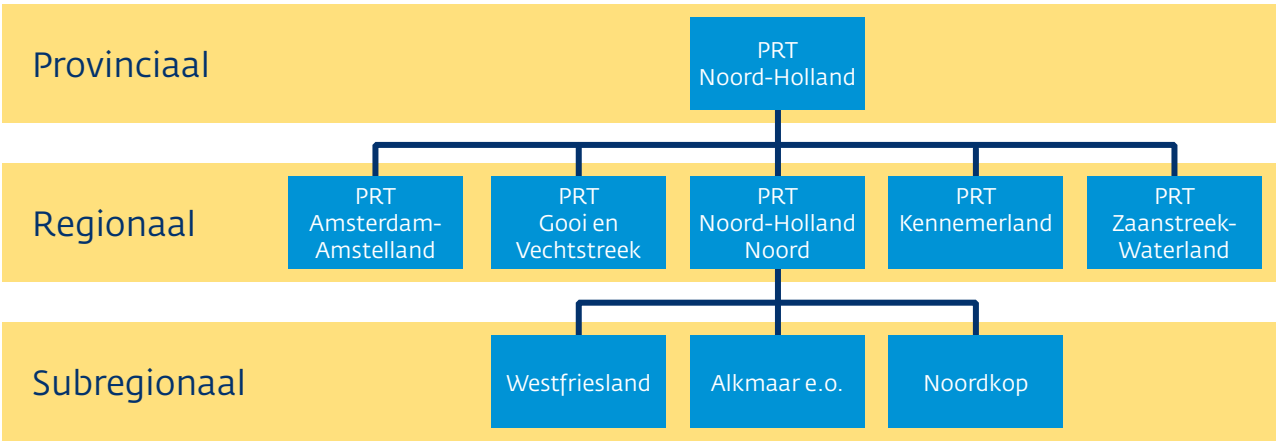

Figuur 2. *Hiërarchie van overleggremia in Noord-Holland.*

4 REGIONALE REGIETAFELS (RRT)

4.1. Doel/reikwijdte

- Deze regionale regietafels vervullen in feite dezelfde rol als de PRT, maar aan de regiotafels wordt op een concreter niveau bestuurlijk afgestemd.
- Aan de regiotafels maken gemeenten binnen de regio bestuurlijke afspraken over passende en sluitende (her)verdeling van de diverse opgaven.
- Daarnaast wordt de voortgang van de realisatie van de opgaven besproken, en de knelpunten die in de uitvoering ontstaan.
- Tot slot stemt de voorzitter af met de overige gemeentebestuurders over de inbreng in de PRT.

4.2. Voorzitter RRT

- De RRT wordt voorgezeten door een door de RRT-leden zelf uit hun midden aangewezen gemeentebestuurder.
- Ook kent de RRT een vicevoorzitter, die de RRT voorzit indien de voorzitter verhinderd is.
- De voorzitter en vicevoorzitter van de RRT vertegenwoordigen de eigen regio aan de PRT.
- Eens per vier jaar wijst de RRT in consultatie met de cvdK en in overeenstemming met bovengenoemde uitgangspunten uit haar midden een voorzitter en vicevoorzitter aan.
- De voorzitter scheidt de eigen rol als vertegenwoordiger van de eigen gemeente aan tafel duidelijk van de voorzittersrol, om zodoende enige neutraliteit te waarborgen.

4.3. Leden RRT

Aan de RRT's zijn ondergenoemde partijen als vaste leden bestuurlijk vertegenwoordigd (zie Flexagenda p.9). Elke RRT bepaalt zelf welke andere partijen bestuurlijk of hoogambtelijk vast vertegenwoordigd zijn aan de RRT of incidenteel worden uitgenodigd (denk aan Nidos, GGD, KCIO, GS...).

- *Gemeenten* - Alle gemeenten binnen de regio zijn in de regel met één bestuurder uit het college van B&W vertegenwoordigd aan de RRT in hun regio.[1] Gemeenten besluiten zelf welke gemeentebestuurder zij afvaardigen, afhankelijk van de verdeling van portefeuilles binnen het college en de inzet die gemeenten plegen binnen de diverse opgaven. Aan de RRT vertegenwoordigt elke gemeentebestuurder het gehele college van B&W.
- *COA* - Daarnaast is het COA aan elke RRT als vast lid bestuurlijk of (hoog)ambtelijk vertegenwoordigd (bestuurslid/vastgoedregie/regiomanager).
- *CvdK (agendalid)* - Tot slot is de commissaris van de Koning agendalid van elke RRT.

4.4. Vergaderstramien en agendavorming

- Alle RRT-leden kunnen onderwerpen gerelateerd aan de eerder genoemde opvang- en huisvestingsopgaven agenderen voor bespreking aan de RRT.
- De conceptagenda wordt door het RRT-secretariaat opgesteld en ambtelijk afgestemd met de betrokken gemeenten.
- De RRT's komen in de regel eens per zes weken (bij voorkeur fysiek) bijeen, tenzij de actualiteit vraagt om een hogere dan wel lagere vergaderfrequentie.

1 *Alleen in Noord-Holland Noord wordt vanwege het relatief grote aantal gemeenten (16) gewerkt met bestuurlijke afvaardiging van deelregio's binnen Noord-Holland Noord aan de RRT.*

4.5. Ambtelijke organisatie

- De regionale regietafels worden op ambtelijk niveau georganiseerd vanuit het RRT-secretariaat, onder verantwoordelijkheid van de regio-coördinator asielzaken. De regio-coördinator ondersteunt en adviseert de voorzitter van de RRT aan de RRT en PRT.
- Van belang is dat het RRT-secretariaat in de regio organisatorisch enige neutraliteit geniet ten opzichte van de in de RRT betrokken gemeenten. Zodoende kunnen vanuit het RRT-secretariaat op onpartijdige wijze regionale strategieën worden ontwikkeld, en kan belangeloos worden bemiddeld tussen gemeenten, zoals bij het komen tot uitruilafspraken, gezamenlijke realisatie of bij geschillen. Dat kan bijvoorbeeld door het RRT-secretariaat (inclusief regio-coördinator) onder te brengen bij een gemeenschappelijke regeling of ander passend samenwerkingsverband van gemeenten. Ook dubbelrollen - zowel een regionale rol vanuit het RRT-secretariaat als een rol in het opvangdomein bij één van de betrokken gemeenten - zijn een aandachtspunt. Uitgangspunt blijft dat het gekozen configuratie passend is binnen de regionale context. Over dergelijke keuzes is ambtelijk overleg met de provincie.
- De regio-coördinator als eindverantwoordelijke binnen het RRT-secretariaat draagt in elk geval zorg voor de volgende zaken:
    1. Faciliteren van effectief bestuurlijk en ambtelijk overleg tussen gemeenten in het kader van het invullen van de regionale opvang- en huisvestingsopgaven;
    2. Monitoren van de voortgang van de regionale opvang- en huisvestingsopgaven en signaleren van knelpunten, en de RRT en het PRT-secretariaat hierover geregeld informeren;
    3. Verbinding leggen tussen gemeenten en andere organisaties en domeinen, in het belang van het aanjagen van de diverse opvang- en huisvestingsopgaven;
    4. Doorgeleiden van informatie vanuit het Rijk en de provincie aan gemeenten en andere relevante partijen binnen de regio;
    5. Inhoudelijk ondersteunen/adviseren van de RRT-(vice)voorzitter aan de RRT en PRT, en de eigen regio vertegenwoordigen in de Ambtelijke PRT.

24 februari 2022: de vlag van Oekraïne op het stadhuis van Amsterdam vlak na de Russische inval in Oekraïne. ***Foto:*** *gemeente Amsterdam.*

5 GOVERANCE ASIELOPVANG (SPREIDINGSWET)

5.1. Wettelijke verantwoordelijkheden en overzicht wetscyclus

- Sinds de inwerkingtreding van de spreidingswet op 1 februari 2024, hebben colleges van B&W een wettelijke taak in het mogelijk maken van asielopvangvoorzieningen.
- Ook is sinds de invoering van de wet de rol van PRT's wettelijk verankerd, waarbij de PRT onder andere gaat over verdelingsvraagstukken met betrekking tot opvangplaatsen binnen de provincie, in samenhang met andere opvang- en huisvestingsopgaven.
- In de spreidingswet heeft de cvdK als rijksorgaan de opdracht van de minister van Asiel en Migratie om aan de PRT met gemeenten in gesprek te gaan om gezamenlijk de provinciale opgave te realiseren, in samenhang met andere opgaven, met de mogelijkheid tot uitruil.
- Onderstaande figuur geeft een overzicht van de fases en mijlpalen binnen de wetscyclus.

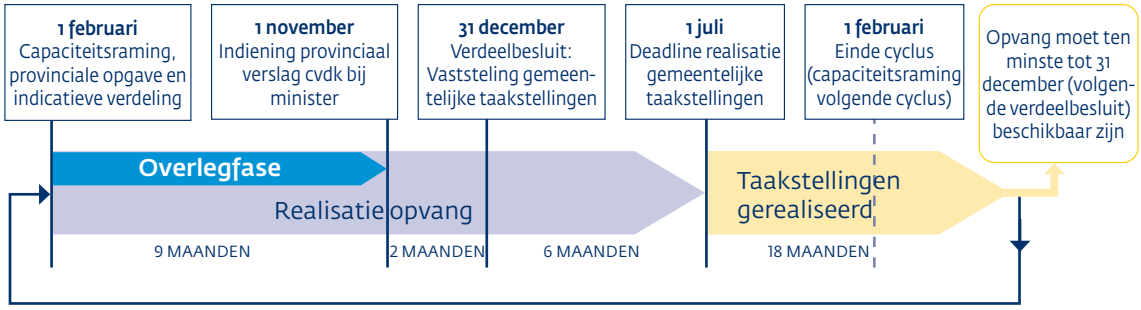

Figuur 3. *Overzicht wetscyclus spreidingswet. Let op: vanwege de vertraagde capaciteitsraming in 2026 ligt publicatie van de capaciteitsraming op 27 februari, en indiening provinciaal verslag op 1 december 2026.*

5.2. Eerste jaar wetscyclus

- *Wettelijk kader* – Na publicatie van de capaciteitsraming, provinciale opgaven en indicatieve verdeling over gemeenten bij aanvang van de wetscyclus, wordt overleg gevoerd tussen gemeenten over invulling van de provinciale opgave. Uit de toelichting bij de spreidingswet: "Aan de PRT vindt het overleg tussen gemeenten plaats om de provinciale asielopgave te vertalen in een taak voor bepaalde gemeenten die haalbaar en uitvoerbaar is. Hierbij wordt gestreefd naar een evenwichtige verdeling over de provincie. Aan de PRT wordt dus het gesprek gevoerd over (continuering, verlenging of sluiting van) bestaande opvangvoorzieningen en accommodaties en locaties op het grondgebied van de gemeenten binnen de desbetreffende provincie die geschikt zijn of (na aanpassing, verbouwing) geschikt kunnen worden gemaakt voor het realiseren van nieuwe opvangvoorzieningen. Het streven is om in het kader van duurzaamheid, en ook in het licht van de gevraagde investeringen, duurzame opvangvoorzieningen te creëren" (MvT wetsvoorstel spreidingswet 2023, p.5-6).
- *Provinciaal verslag en verdeelbesluit* - In het provinciaal verslag van de cvdK wordt de aan de regietafels overeengekomen verdeling van de provinciale opvangopgaven uiterlijk op 1 november van het eerste cyclusjaar aan de minister overgebracht. Daarin worden ook de eventueel gemaakte uitruilafspraken binnen de provincie met aanpalende opgaven vermeld.[2] Op basis van het provinciaal verslag neemt de minister uiterlijk aan het einde van het eerste cyclusjaar een verdeelbesluit, waarin de definitieve gemeentelijke taakstellingen voor gemeenten (regulier en amv) zijn opgenomen. Bij de verdeling van een eventuele restopgave hanteert de minister officiële beleidsregels.[3] Om in een dergelijk geval te komen tot een gedegen beslissing, is het van belang om hetgeen aan de regietafels is besproken mee te kunnen nemen in de overweging. Het provinciaal verslag dient daarom ook een kwalitatieve weergave van die gesprekken te bevatten (Handreiking PRT 2024, p.5).

2 *De aanpalende opgaven: gemeentelijke opvangplaatsen voor Oekraïense ontheemden en de huisvesting van vergunninghouders.*
3 *Het verdeelbesluit Noord-Holland uit de eerste cyclus (20 december 2024) is via deze link te vinden.*

- *Regionaal overleg* - Vanwege de grote omvang van de provincie geschiedt de bestuurlijke afstemming over de verdeling van opvang in de overlegfase in Noord-Holland in de eerste plaats aan de vijf regionale regietafels, waarbij de verdeling van de regionale opgave (de optelsom van de indicatieve gemeentelijke opgaven in de betreffende regio) de basis vormt, en de indicatieve gemeentelijke opgaven het vertrekpunt zijn. Enige regionale clustering van de indicatieve opgaven is echter noodzakelijk om tot een financieel haalbaar en uitvoerbaar geheel te komen. Dat kan onder andere door middel van:
  - herverdeling tussen gemeenten van de opgaven binnen de spreidingswet (regulier vs. amv);
  - uitruil tussen gemeenten met aanpalende opgaven;[4]
  - afspraken vastleggen over opvang in tijd (gemeente X zorgt voor meerdere gemeenten voor opvang voor de eerste x-aantal jaren, waarna gemeente Y opvang faciliteert in de daaropvolgende jaren);
  - gezamenlijke realisatie van een opvangvoorziening, bijvoorbeeld in het grensgebied van meerdere gemeenten.
- *Rol PRT in overlegfase* – Tijdens de overlegfase volgt de PRT de voortgang van de regionale gesprekken aan de RRT's nauwgezet. Aan de PRT wordt de voortgang bestuurlijk toegelicht, worden RRT-voorzitters bevraagd op o.a. de haalbaarheid van gepresenteerde scenario's, wordt meegedacht over verdere invulling. Eventuele wensen tot bovenregionale herverdeling (regulier/amv) of uitruil met aanpalende opgaven kunnen aan de PRT worden geagendeerd. De provincie brengt die wensen bijeen, en signaleert de kansen op dit vlak.
- *Totstandkoming provinciaal verslag* – In het najaar van het eerste cyclusjaar dienen de voorzitters van de vijf regiotafels hun definitieve inbreng voor het provinciaal verslag in bij de provincie. Een laatste concept van het provinciaal verslag wordt vervolgens aan de PRT voorgelegd, waarna de cvdK deze voor 1 november indient bij de minister. In het provinciaal verslag wordt duidelijk onderscheid gemaakt naar 'hardheid' van aangedragen plannen. Zo is een toezegging van opvangplaatsen waarvoor nog geen locatie in beeld is minder 'hard' dan een toezegging waarvoor de gemeente al een bestuursovereenkomst heeft gesloten met het COA. Op die manier wordt de PRT enig zicht verschaft op de haalbaarheid en het realisme van de toezeggingen.

5.3. Tweede jaar wetscyclus

- *Realisatie en monitoring* - Na publicatie van het verdeelbesluit hebben gemeenten nog 6 maanden om de eigen taakstellingen te realiseren. In het tweede jaar van de wetscyclus wordt de voortgang van de realisaties aan de PRT en de RRT's gemonitord. In provinciaal verband gebeurt dat door middel van periodieke ambtelijke monitoringsoverleggen per regio, waaraan de regio-coördinator (namens gemeenten), de provincie, het ministerie van Asiel en Migratie en het COA deelnemen. Op basis van die overleggen geeft de provincie de PRT in deze fase regelmatig een schriftelijk overzicht van de voortgang van de realisaties met een prognose van de opvangcapaciteit in Noord-Holland in het opvolgende jaar.
- *Toezicht* - Gemeenten dienen het aantal plekken uit het verdeelbesluit vanaf 1 juli minimaal 18 maanden in bedrijf te hebben, tot de wettelijke publicatiedatum van het nieuwe verdeelbesluit in de opvolgende cyclus (31 december). Het is aan de minister van Asiel en Migratie om het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) toe te passen indien gemeenten hun wettelijke taak op dit vlak niet of onvolledig invullen. Voor gemeenten die hun taakstelling niet (volledig) hebben ingevuld gedurende de wettelijk afdwingbare periode loopt het IBT door tot publicatie van het nieuwe verdeelbesluit. Deze gemeenten dienen hun oude taakstelling dus ook na afronding van de wetscyclus alsnog te realiseren.

4 *Zie voor meer informatie over uitruilen de VNG-handreiking Opgaven verdelen en uitruilen aan de PRT (2024).*

6 GOVERNANCE HUISVESTING STATUSHOUDERS

6.1. Directe verantwoordelijkheden

Colleges van B&W hebben de wettelijke taak statushouders te huisvesten (art. 28 Huisvestingswet). Op basis van het generiek interbestuurlijk toezicht (IBT) ligt het toezicht op deze huisvestings-taakstelling bij Gedeputeerde Staten (GS), met in het uiterste geval de mogelijkheid tot indeplaats-stelling door GS.

6.2. Rol regietafels

In het Bestuursakkoord 2022 wordt geconstateerd dat om uit de asielopvangcrisis te blijven, een stabiele en voorspelbare taakstelling en uitstroom van statushouders uit de COA-opvang nodig is. Daarom 'zullen de PRT's hierin een actieve regisserende rol hebben. Gemeenten stellen plannen op om de taakstelling te halen en stemmen die af aan de provinciale regietafels. Gemeenten kunnen daarvoor woningen toewijzen uit de bestaande woningvoorraad, huisvesten in tussenvoorzieningen of andere tijdelijke voorzieningen of nieuwe flexwoningen realiseren. Op de voortgang van de uitvoering van deze afspraak wordt via de PRT regie gevoerd en gemonitord' (Bestuursakkoord 2022, p.4). Aan de PRT Noord-Holland is afgesproken dat IBT-casuïstiek (individuele dossiers) echter niet aan de PRT behandeld wordt, maar een zaak is voor GS en de individuele gemeente(n) in kwestie.

6.3. Opgave en monitoring

In het Asieldashboard wordt de taakstelling (inclusief achterstand/voorsprong) op gemeentelijk, regionaal en provinciaal niveau bijgehouden, evenals de maandelijkse voortgang van het aantal huisvestingen in het lopende halfjaar. Deze gegevens zijn afkomstig van het COA (TVS).

Statushouders in gesprek met hun woonbegeleider. ***Foto:*** *COA.*

7 GOVERNANCE OPVANG OEKRAÏNERS

7.1. Directe verantwoordelijkheden

Sinds de inwerkingtreding van de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne ('Tijdelijke wet Oek') per 1 januari 2024, ligt de bevoegdheid voor het realiseren van opvang voor Oekraïense ontheemden bij het college van B&W. De veiligheidsregio-organisaties hebben sinds 2024 geen formele rol meer in het Oekraïne-dossier, tenzij de minister een beroep doet op de veiligheidsregio's. De transitie naar een opvangmodel na afloop van de Europese Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) kan op termijn leiden tot wijziging van verantwoordelijkheden.

7.2. Rol regietafels

Sinds inwerkingtreding van het Bestuurlijk afsprakenkader ontheemden uit Oekraïne 2024 ('BAK Oek') vindt de provinciale bestuurlijke afstemming met betrekking tot de verdeling van gevraagde opvangplekken en realisatie binnen de provinciegrenzen plaats aan de PRT. Op regionaal niveau gebeurt dat aan de RRT. Landelijke bestuurlijke afstemming vindt plaats aan de LRT. Uitruil van deze opvangopgave in samenhang met de overige opgaven vindt in de eerste plaats op regionaal niveau (RRT) plaats. Uitruil-afspraken tussen gemeenten uit verschillende regio's worden in PRT-verband gemaakt.

7.3. Operationele coördinatie (RCVS)

Regionale coördinatie op operationeel niveau en informatievoorziening binnen de provinciegrenzen vindt plaats op het niveau van de RRT's (gemeentelijke samenwerkingsverbanden). Zie pagina 7 van het BAK Oek voor de specifieke taken van de Regionale Coördinatiepunten Vluchtelingen Spreiding (RCVS). In Noord-Holland zijn de vijf RCVS'en belegd bij:

- gemeente Amsterdam (Amsterdam-Amstelland);
- Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek;
- gemeente Haarlemmermeer (Kennemerland);
- gemeente Alkmaar (Noord-Holland Noord);
- gemeente Zaanstad (Zaanstreek-Waterland).

7.4. Opgave en monitoring

Het Rijk heeft geen opgave gesteld voor particuliere opvangplekken voor Oekraïners (POO).De opgave voor gemeentelijke noodopvangplekken voor Oekraïense ontheemden (GOO) is gesteld op het niveau van de RRT's (gemeentelijke samenwerkingsverbanden). Bij het monitoren van de opgave worden in Noord-Holland zowel realisaties op GOO als POO betrokken. De verdeelsleutel van de totale Oekraïne-opvangbehoefte over de 25 gemeentelijke samenwerkingsverbanden bestaat – anders dan de opgave spreidingswet – uit zowel inwonertal, grondoppervlak, als een lump sum van 2.000 plekken per regio. Actuele cijfers worden door RCVS'en bijgehouden en tijdig doorgegeven aan het KCIO. De PRT ontvangt van het KCIO via de VMR-tool cijfers over totale capaciteit GOO en POO, en ontsluit deze via het Asieldashboard.

HAARLEM, 10 APRIL 2026

Colofon

Uitgave
Provincie Noord-Holland
Postbus 123 | 2000 MD Haarlem
Tel.: 023 514 31 43 | Fax: 023 514 40 40
www.noord-holland.nl/vluchtelingen
secretariaatPRT@noord-holland.nl

Redactie
Provincie Noord-Holland,
sector Bestuur en Strategie

Grafische verzorging
The Creative Hub

Versie 1 – 10 april 2026

ASIEL